

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

## RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

### A R R E S T

Nr. 189.567 van 19 januari 2009

G./A.185.181/VI-17.514

In zake: **de naamloze vennootschap ELECTRABEL**,  
die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Marc UYTENDAELE en  
Mr. Eric MARON, advocaten,  
Bronstraat 68  
1060 Brussel,

tegen:

1. **het Waals Gewest**, vertegenwoordigd door zijn regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Louis DEHIN en  
Mr. Christine BRÜLS, advocaten,  
Mont Saint-Martin 68  
4000 Luik,

2. **de stad Luik**,

die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. François MOISES en  
Mr. Aurélien VANDEBURIE, advocaten,  
place des Nations-Unies 7  
4020 Luik,

Tussenkomende partij:

**de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid TECTEO**, voorheen ALE genaamd,

die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Jean BOURTEMBOURG en  
Mr. Nathalie FORTEMPS, advocaten,  
Zwitserlandstraat 24  
1060 Brussel.

---

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 18 september 2007 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap ELECTRABEL de nietigverklaring vordert van:

- " 1. het besluit van de Waalse regering van 21 juni 2007, waarbij de intercommunale ALE als elektriciteitsdistributienetbeheerder voor het grondgebied van het stadscentrum van Luik aangewezen wordt, besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 juli 2007 (eerste bestreden handeling),
2. de impliciete beslissing die daarmee samenhangt om INTERMOSANE niet als beheerder van het elektriciteitsdistributienetwerk aan te wijzen voor het grondgebied van het stadscentrum van Luik (tweede bestreden handeling),
- en voor zover nodig,
3. het besluit van de gemeenteraad van de stad Luik d.d. 23 april 2007, waarbij deze de Waalse regering lijkt te hebben voorgesteld de intercommunale ALE aan te wijzen als beheerder van het elektriciteitsdistributienetwerk op het grondgebied van het stadscentrum (derde bestreden handeling).";

Gezien het op 9 januari 2008 ingediende verzoekschrift, waarbij de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid TECTEO, voorheen ALE genaamd, vraagt om als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gelet op de beschikking van 15 januari 2008, waarbij dat verzoek tot tussenkomst wordt ingewilligd;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer AMELYNCK, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 12 december 2008, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 14 januari 2009;

Gehoord het verslag van de heer NIHOUL, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Anne FEYT, loco Mr. Marc UYTTENDAELE en Mr. Eric MARON, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, van Mr. Louis DEHIN, advocaat, die voor de eerste verwerende partij verschijnt, van Mr. Jean-François JAMINET, loco Mr. François MOISES en Mr. Aurélien VANDEBURIE, advocaat, die voor de tweede verwerende partij verschijnt, en van Mr. Nathalie FORTEMPS, advocaat, die voor de tussenkommende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer AMELYNCK, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

(...)

Overwegende dat niets eraan in de weg staat dat het verzoek tot tussenkomst van de cvba TECTEO, voorheen ALE genaamd, wordt ingewilligd;

Overwegende, wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft, dat de verzoekende vennootschap in haar verzoekschrift haar belang staaft met het feit dat ze rechtstreeks de economische weerslag ondervindt van de bestreden beslissing, dat het gaat om een flagrante schending van de pax electrica, die tot doel had haar en INTERMOSANE enige stabiliteit te waarborgen wat de hoeveelheid activiteiten betreft, en dat het Arbitragehof in zijn arresten 36/98 van 1 april 1998 en 147/2004 van 15 september 2004 heeft erkend dat een werkende vennoot van een intercommunale er rechtstreeks belang bij heeft om de inhoud van een wetgeving te betwisten die raakt aan de activiteiten of de werking van die intercommunale.

Overwegende dat het Waals Gewest, eerste verwerende partij, in zijn memorie van antwoord aanvoert dat de verzoekende partij geen belang heeft bij haar beroep; dat het stelt dat "Electrabel geen kandidaat-elektriciteitsdistributienetbeheerder (EDB) is" en die vennootschap geen kandidaat-EDB kon zijn omdat ze niet voldeed aan de voorwaarden vastgesteld in de artikelen 6 en 7 van het decreet van 12 april 2001;

Overwegende dat de stad Luik, tweede verwerende partij, in haar memorie van antwoord ook aanvoert dat de verzoekende partij geen rechtstreeks

belang heeft bij haar beroep; dat ze erop wijst dat de verzoekende partij niet beantwoordt aan de wettelijke vereisten om kandidaat-EDB of EDB te zijn, dat ze zich er trouwens wel voor gehoord heeft zich kandidaat te stellen om als EDB te worden aangewezen, dat de economische gevolgen van de bestreden handelingen voor ELECTRABEL niet gestaafd worden en louter hypothetisch zijn, dat het belang dat ze heeft als vennoot van een vennootschap die benadeeld wordt door de bestreden handelingen niet voldoende is, dat de Raad van State immers herhaaldelijk heeft geoordeeld dat een beroep ingesteld door de vennoot van een rechtspersoon tegen een handeling die die persoon rechtstreeks benadeelt, onontvankelijk moet worden verklaard, omdat die vennoot slechts een onrechtstreeks belang heeft bij de nietigverklaring van de betreffende handeling, dat het rechtstreekse belang in dat geval bij een andere persoon ligt, die tussen de bestreden handeling en verzoeker in staat; dat de tweede verwerende partij, wat betreft de rechtspraak van het Arbitragehof aangehaald door de verzoekende partij, antwoordt dat "elk rechtscollège op autonome wijze het begrip belang interpreteert", dat bovendien de rechtspraak van het Arbitragehof in casu niet kan worden overgenomen, aangezien het belang om in rechte op te treden niet in abstracte zin geïnterpreteerd mag worden, maar alleen met betrekking tot de bestreden handeling;

Overwegende dat de tussenkomende partij in haar memorie van tussenkomst uiteenzet dat "verzoekster zich niet kandidaat heeft gesteld" als EDB voor het stadscentrum van Luik en "haar belang om in rechte op te treden, voor zover ze lid is van de intercommunale INTERMOSANE, een onrechtsreeks belang is in de zin van de gecoördineerde wetten op de Raad van State", en de rechtspraak van het Arbitragehof daaraan niets afdoet;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord in de eerste plaats onderstreept dat de bestreden handelingen belangrijke financiële gevolgen zullen hebben voor haar, dat deze immers een weerslag zullen hebben op het bedrijfsresultaat van INTERMOSANE, zodat de winst die haar in de toekomst zal worden toegekend, heel wat lager zal liggen dan de winst die voordien werd uitgekeerd, dat ze bijgevolg een rechtstreeks economisch belang heeft bij het verkrijgen van de nietigverklaring van de bestreden handelingen; dat ze voorts stelt dat de eerste bestreden handeling ertoe zou leiden dat de stad Luik uit INTERMOSANE zou uittreden met het oog op rationalisering, in ieder geval wat betreft de activiteit van het beheer van het elektriciteitsdistributienetwerk, en dat zulk een uittreding uiteraard zeer nadelig is, niet alleen voor INTERMOSANE maar ook voor haar vennoten; dat ze er ook op

wijst dat ze volgens de statuten belast is met het beheer van de bedrijfsactiviteit van INTERMOSANE, dat ze in die hoedanigheid meer dan honderd personen heeft aangeworven met een arbeidscontract voor onbepaalde duur, en het lot van dat personeel bijzonder onzeker wordt; dat ze aanvoert dat het volstrekt overdreven is zonder enige nuancering of zonder ieder geval afzonderlijk te beoordelen, ervan uit te gaan dat de werkende vennoot van een intercommunale nooit over het rechtstreekse belang zou beschikken dat vereist is om een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen een bestuurshandeling die betrekking heeft op die intercommunale, dat de Raad van State bij zijn oordeel het begrip belang positief moet uitleggen en niet in een te enge of negatieve zin, dat de reden waarom ze zich niet rechtstreeks kandidaat heeft gesteld om als EDB te worden aangesteld, ligt in het feit dat die functie niet verenigbaar is met die van elektriciteitsproducent, dat ze zodoende gehandeld heeft via een distributie-intercommunale zoals bepaald in het decreet van 12 april 2001; dat ze concludeert dat voor de interpretatie van het begrip rechtstreeks belang zoals die wordt voorgesteld door de verwerende partijen en de tussenkomende partij geen afdoende, objectieve en redelijke grond voorhanden is, dat indien zulk een interpretatie gehanteerd zou worden door de Raad van State, het nodig zou zijn een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof over de geldigheid van zulk een interpretatie, een vraag die ze als volgt formuleert:

" Zijn de gecoördineerde wetten op de Raad van State, inzonderheid de artikelen 14 en 19, strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en gelezen in samenhang met artikel 13 van de Grondwet en de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, voor zover de gecoördineerde wetten op de Raad van State, en meer bepaald de artikelen 14 en 19 zo zouden worden uitgelegd dat ze de werkende vennoot van een intercommunale ieder beroep ontzeggen tegen een bestuurshandeling die een rechtstreekse weerslag heeft op de situatie van de intercommunale waarvan hij lid is, terwijl die vennoot wel over de mogelijkheid zou beschikken beroep in te stellen tegen een wetsbepaling met dezelfde strekking?"

Overwegende dat de verzoekende partij in haar laatste memorie nog eens de verschillende argumenten op een rij zet die ze uiteengezet heeft in haar verzoekschrift en in haar memorie van wederantwoord; dat ze stelt dat haar belang niet louter beperkt is tot haar hoedanigheid van aandeelhouder, maar ook verband houdt met haar gemiddeld aandeel in het resultaat van INTERMOSANE sector Luik-stad, namelijk 40,7%, en met haar status van werkend vennoot die volgens de statuten belast is met het beheer van die sector, zodat de weerslag op de bedrijfsresultaten en op haar personeel vaststaat en een rechtstreeks gevolg is van de bestreden handeling; dat ze onderstreept dat ze met de prejudiciële vraag die ze voorstelt het Grondwettelijk Hof niet vraagt een standpunt in te nemen over de wijze

waarop de Raad van State het begrip belang om in rechte op te treden interpreteert, noch om een uitspraak te doen over de vraag of de verzoekende partij voldoende belang heeft bij haar beroep, maar dat die vraag ertoe strekt de verenigbaarheid van de artikelen 14 en 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet te onderzoeken; dat ze, wat de vraag betreft, van oordeel is dat ze niet alleen meer moet slaan op het verschil in behandeling van de verzoekende partijen vóór het Grondwettelijk Hof enerzijds, en van de verzoekende partijen vóór de Raad van State anderzijds, maar ook en vooral over het verschil in behandeling van de personen zelf die gevolgen ondervinden van een bestuurshandeling, en die bijgevolg een beroep tot nietigverklaring kunnen instellen bij de Raad van State; dat ze haar prejudiciële vraag als volgt herformuleert:

" Zijn de gecoördineerde wetten op de Raad van State, inzonderheid de artikelen 14 en 19, strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en gelezen in samenhang met artikel 13 van de Grondwet, de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het algemeen beginsel van het recht op daadwerkelijke rechtshulp, voor zover de gecoördineerde wetten op de Raad van State, en meer bepaald de artikelen 14 en 19, een verschil in behandeling in het leven zouden roepen van de volgende categorieën personen: enerzijds de werkende vennoot van een intercommunale die - bij gebrek aan een afdoend belang om in rechte op te treden - geen beroep tot nietigverklaring zou kunnen instellen bij de Raad van State tegen een bestuurshandeling die die intercommunale rechtstreeks treft, maar ook hem nadeel berokkent, en anderzijds (i) de personen die benadeeld worden door een bestuurshandeling die hen rechtstreeks treft, die wel een afdoende belang zouden hebben bij hun beroep en (ii) de werkende vennoot van een intercommunale die een beroep tot nietigverklaring zou kunnen instellen bij het Grondwettelijk Hof tegen een wetgevende handeling die in de eerste plaats bestemd is voor de intercommunale waarvan hij aandeelhouder is?";

Overwegende dat een verzoekende partij, wil ze op ontvankelijke wijze een beroep tot nietigverklaring instellen bij de Raad van State, een belang moet hebben bij dat beroep; dat het daarbij onder meer moet gaan om een rechtstreeks belang, wat onderstelt dat er een rechtstreeks oorzakelijk verband is tussen de bestreden handeling en de verzoekende partij, zonder een tussenstap van een juridisch of feitelijk verband; dat in casu in de eerste plaats vastgesteld moet worden dat de verzoekende partij zich geen kandidaat heeft gesteld als EDB; dat voorts uit de artikelen 6 en 7 van het decreet van 12 april 2001 blijkt dat de verzoekende partij niet als EDB kan worden aangewezen, wat ze niet betwist; dat ze bijgevolg geen blijk geeft van enig rechtstreeks belang; dat de verzoekende partij zich evenwel beroept op haar hoedanigheid van aandeelhouder van de intercommunale INTERMOSANE en ze in het onderhavige beroep zowel in haar hoedanigheid van belangrijk aandeelhouder als in haar hoedanigheid van actief

aandeelhouder de afwijzing van die intercommunale laakt; dat volgens vaste rechtspraak een vennoot of een aandeelhouder - meerderheidsaandeelhouder of actief aandeelhouder - van een rechtspersoon slechts een onrechtstreeks belang heeft bij de nietigverklaring van een beslissing met betrekking tot die rechtspersoon; dat zijn belang in dat geval immers samenvalt met dat van die rechtspersoon; dat de verdeling van de eventuele winst die het resultaat is van de bedrijvigheid elektriciteitsdistributie op het betreffende grondgebied, het gevolg is van nog andere rechtshandelingen en niet alleen van de nietigverklaring van de bestreden handelingen, en dus speculatief is; dat dat ook geldt voor de gevolgen van de bestreden handelingen voor het personeel van de verzoekende partij dat ter beschikking is gesteld van de rechtstreeks betrokken rechtspersoon; dat het in dat verband niet relevant is om na te gaan of de intercommunale INTERMOSANE, waarvan de nv ELECTRABEL aandeelhouder is, al dan niet op regelmatige wijze als EDB had kunnen worden aangewezen; dat daaruit volgt dat het beroep niet ontvankelijk is; dat bovendien het Grondwettelijk Hof bevoegd is voor prejudiciële vragen met betrekking tot een wetsbepaling en niet voor prejudiciële vragen die betrekking hebben op de rechtspraak van de Raad van State; dat in casu de verzoekende partij wel degelijk vraagt zulk een vraag te stellen over een begrip uit de rechtspraak, namelijk het belang om in rechte op te treden; dat er bijgevolg geen grond is om de opgeworpen prejudiciële vraag te stellen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Het verzoek tot tussenkomst ingediend door de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid TECTEO, voorheen ALE genaamd, wordt ingewilligd.

### **Artikel 2.**

Het beroep wordt verworpen.

**Artikel 3.**

De kosten, bepaald op 300 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op negentien januari tweeduizend negen door:

|        |                |                  |
|--------|----------------|------------------|
| Mevr.  | WILLOT-THOMAS, | kamervoorzitter, |
| de HH. | LEWALLE,       | staatsraad,      |
|        | NIHOUL,        | staatsraad,      |
| Mevr.  | SCHMITZ,       | griffier.        |

**De Griffier,**

**De Voorzitter,**

**V. SCHMITZ**

**M.-L. WILLOT-THOMAS**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,  
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.